

Emnenr. 9

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Gaude.

Emne: Lauving.

Bygdelag:

Oppskr. av: Andreas Poppe

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Kaus Hansen, f. 1881 på Åsnes, bonde dr.

SVAR

A.

1. Det vart ikkje lauving i Sande nå. Det liste han vilt at det vort gjort, var i 1904 då det var stikk jal tørke. Lauving var då eit naudfôr for dei fleste, men på husmannsplassane var det ikkje vanleg at dei lauving heller åroisst opp til den tid. Dei hadde gjerne fleire kyr enn dei kunne slaffe høy til - mange då i allfall - og så spilde dei på med lauving.
2. Det var etter slakten dei lauving i 1904, og det var det det vanleg var tid det var meir brukt. Det var helst oss dei tok, litt siljå og rogn med. Ask v det like av i leggda. Or og bjørke ~~det~~ kan dei for dårleg lauving. Alm v det ikkje så like av, men H. A. kjemmer ikkje til at den vort akua for eit sers godt fôr-ve.
3. Dei brukte lauvingar eller vanleg sigd. Ordet råssekorn eller sigd kjemmer han ikkje. Dei hadde ikkje stollo reidshap til å kjøpja med grøinene. Det vart tatt ikkje like riepelaiv, serleg på husmannsplassane, men det var ikkje av noko sers veltog. Kjemmer ikkje til at dei hadde noko på lauda når dei riep.

4. Dei "kyla" det som ikkje av naturleg grunnar skulle hoggast ned.
H. Aa. kjemmer ikkje til kor gamle tres skulle vera når ein kyla dei, heller ikkje kor ofte det måtte gjerast.
Det vart tatt rispelaiv og kjervelaiv. Det som kan kallast råspelaiv kjemmer H. Aa. ikkje.
Lauvet vart tókka ute eller inne etter som voret var.
På ein húsmanusplass under bestefars gard Selvik hadde han sjålv sett laiv til tókke inne.
Han kjemmer ikkje til nokon sers rekke make for kjerv.
6. Lauvet vort hosa heim, det var ikkje så mykje at det var noho å ta lass på.
Kjemmer ikkje til dingrad på laivring.
7. Dei tok laiv der det var lettast å få tak i. Mykje vart tatt langs bekke og gjerde i innmarka.
Det var både mannfolk- og kvinnfolk arbeid å ta ^{laiv} laiv. Det var allsid mannfolka som brukte åsst. Å rispelaiv var kvinnfolk arbeid. På húsmanusplassane var mannen ofte berre på arbeid, difor måtte kvinnfolka ta seg av laivringa. Difor vort det der mest tatt rispelaiv.
8. Lauvet vort lagt på hjelle og der det falt seg.
Det var ten og sau som fekk laiv i den tida H. Aa. kan minnast. Ein gamal húsman som døydde for om lag 50 år sidan hadde fortalt H. Aa. at det hadde vore vanleg å gi hesten eit laivkjerv som matfôr.
9. H. Aa. har fortalt det si at asp vort rekna for å vera best.
10. H. Aa. har høgt at dei hadde tatt almelaiiv til grisen, men kjemmer ikkje vidare til det.

11-15. Utgjent.

B.

1. Det heites raketlauv.
 2. Det var alle slag lau, men ein tok helst det lauget som var størst. Det muna mest.
 3. Ein brukar rive.
 4. Ein bar det heile i sekker.
 5. Det var kvinnfolk og ungar som raka. Mannen hjelpte til om det hoode så. Han bar i trefelle.
 6. Ukjent
 7. H. A. kjemur ikkje til kostis lauget vart tenkt.
- Det var kvi og sau som jekk raketlau, men mest sau.
8. Ukjent
 9. Det var noifår.